

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

II. De Eodem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

*Infra Ritheni
vocalunt.*

& donorum impensis, animum eius delinirent, datisque & acceptis dextris fidem pacis firmissimè pangerent & pacta reciperent. Erant autem diuersi cum quibus diuersis temporibus certamen habebatur ex parte vna **POLONIÆ, BOHEMI, VNGARI, MORAVII**, ex alia **RITHENI**, gens crudelis & aspera, qui **FLAVORVM PRVSORVM** & **POMERANORVM** freti auxilijs acrius, diutiusq; illi restiterunt; sed frustra; qui tandem superati ab eo & contriti post multas clades pacem ab eo postulare cum rege suo decreuerunt. At ille, vt erat bellis ac laboribus semper infractus non continuo de pace acquiescere voluit, nisi prius aliqua memorabili honorificentia satisfactionem accepisset.

DE EODEM.

II.

REX vero & omnes principes, **RITHENORVM** sine amicitia & pace Ducis, non se quietos fore perpendentes, viam inueniendæ mutæ pacis & gratiæ illius prudentiæ ac fidei committendam præsumserunt. Ille vero hanc honestissimam ratus viam statuendæ ac firmandæ pacis, filiam ipsius regis petiuit & accepit vxorē, videlicet, vt hoc affinitatis commercio, tam principes ipsi, quàm subditi eius terræ vtriusq; populi pacem ad inuicem, haberent perpetuam, atque in necessitatibus & oportunitatibus suis mutuo contra hostes sibi præsidio forent atq; auxilia portarent. Colebant ergo se mutuis beneficijs socer & gener; magnificatusq; est **POLIZLAVS** & confortatus ac prosperatus vndiq; est. Nec vlla ei erat contradictio vniuersis potestatis suæ terminis hoste nullo turbatis. Verum ea perfunctoria & brevis tranquillitas. Nam post paucos annos **RVTENISSA** vxor **POLIZLAI** moritur, vnum tantum ei filium relinquens. Vnde qua-

de qua-

de quasi rupto vinculo, quo tota intergenerum & foecerum constabat amicitia, dudum consopita bella paulatim recrudescunt. **POLITZLAUS** igitur feritate gentis permotus, cum suis consilium habuit, quo nam rediuiua mala hæc propulsare potuisset. Habebat autem **PETRVM** quendam militię ductorem, virum acris ingenij, & fortem robore, de quo dubium, vtrum in armis an in consilijs maior fuerit, qui erat Præfectus à Duce super viros bellatores. Hic ascitus consilijs, si suis tantum, inquit, **RVTENI** viribus dimicarent, illos nobis conteri non esset laboriosum; sed habent **FLAVOS**, habet **PRVSCOS**, habent etiam **POMMERANOS** gentem idolatram inuisam ac minus indomitam, quos omnes simul in arma prouocare, quam durum sit, inexperti non sumus; quamuis ante de his triumphos habuerimus. Quo circa meo animo consilium incidit **RVTENOS** arte melius superari. Et ne quis impossibile hoc existimet, ecce vadam ad illos, & incruentam nobis de tyranno victoriam reportabo, Deo mihi præstante ingenium. Sed quid multis? Placuit Duci & Principibus experiri, si effectum habere verba Petri queant. Assumptisque viris, quasi triginta robustissimis, ficta necessitate Petrus ad Regem transfugit **RVTHEORVM**, cumque arte sermonis circumuentum, quod malè de Duce sentiret, æstimare fecit. Et rex eo quod fidem haberet homini, quem etiam prudentem sensit, ad multa negocia sua, eius familiaritate vsus est, sperans quod tandem per eum de **POLONIA** tota triumpharet. At Petro aliud mētis erat. Nam cum die quadam fictus transfuga, ipsiusque socij cum rege in saltu nemoris venandi gratia vagarentur, rex nihil mali suspicatus occasione ferarū longius à mcenibus abscesserat, elongatisque alijs Petrus cum suis, circa illum remansit. Qua fretus oportunitate

capto rege incruentam vt pollicitus erat de RVTHENIS victoriam domino suo duci reportauit, mirumque dictu, effera gens illa hoc facto ita edomita est, vt nunquam postea viuente duce nec quidem de bello cogitarent. Nam pro ereptione sui tyrannus quidquid maiorum suorum studio ac solertia in thesauris collectum habere poterat, dare coactus est, aurum & argentum, & quæq; preciosa in vasis & vestibus, & varijs opum speciebus, quadrigis & camelis in POLONIAM adportantibus, ita vt RVTHENIA tota in * prærita paupertate contabesceret.

Deinde vbi fœdera mansuræ pacis iureiurando tam rex, quam optimates RVTHENORVM solidauerant, etiam hoc polliceri fide firmissima rogati sunt; ne POMMERANIS extra forent auxilio. Contra illos enim totis viribus dux manum leuare cogitauit,

ITEM DE CAUSA

eadem.

III.

*

HIS ergo omnibus ipsius * adeò cum compositis POMMERANIAM insultibus crebris concutere, vastare ac populari cepit. Et quia paganismo tenebantur, dux eos aut penitus elidere aut ferro ad fidem Christianismi conatus est impellere. At illi suis fidi viribus, eò quod ciuitates & castra, natura & arte firma in introitu haberent quam plurima, se inexpugnabiles fore arbitrati sunt, omnemq; substantiam suam in vrbibus collocantes, armorum præsidia præparare moliantur. Sed quia DEO placuit, aliquas ex eis conterere, vt cæteros ad fidem cõuerteret, ingenium & vires contra eos POLIZLAO ministravit, ita, vt multis & magnis cladibus eos frequenter afficeret. Nam & ciuitatem STE-TINENSEM, quæ stagno & aquis vndiq; cincta, omni hosti inaccessibilis putabatur, quæ etiam totius POMMERANIÆ

Metro-